

Čís. 14569.

Kostelní konkurenční příspěvky nepožívají přednostního pořadí při rozvrhu nejvyššího podání.

(Rozh. ze dne 27. září 1935, R II 290/35.)

Exekuční soud rozvrhuje nejvyšší podání přikázal z něho československému státu v přednostním pořadí kostelní příspěvky za rok 1931—1934. Rekursní soud přednostní pořadí těmto příspěvkům nepřiznal. Důvody: Podle zákona ze dne 7. května 1874 čís. 51 ř. z. mají příspěvky k fondu náboženskému, pokud nejsou přes 3 léta zadrželé, přednost před každým pohledáváním z práva soukromého vzestlým. Tu však nejde o takové příspěvky k náboženskému fondu, nýbrž o dávku obecní, o přirážku náboženskou, o níž platí na Moravě zákon ze dne 21. ledna 1864 čís. 11 z. z., který ustanovuje, že výlohy spojené se zřízením a udržováním katolických církevních a obročních stavení, opatřením paramentů, zařízení a potřeb mají obstarati přifařené obce, pokud potřeby tyto nejsou kryty přirážkami v §§ 1—10 naznačenými. K opatření těchto prostředků může obec vyzvednouti zvláštní daně. Z toho jest patrné, že tu jde o obecní dávku, o náboženský přívazek, o němž zákon nestanoví, že požívá práva výsadního.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody :

Zákona z 2. dubna 1864 čís. 11 z. z. pro Moravu nemělo býti použito, poněvadž jde o nemovitost ležící ve Slezsku, kde o těchto příspěvcích jedná zákon z 15. listopadu 1863 čís. 2/1864 z. z. pro Slezsko ve znění zákona z 18. ledna 1867 čís. 577 z. z. Věcných rozdílů mezi těmito ustanoveními však není. Podle § 11 zák. čís. 2/1864 jest zapraviti stavební náklady a náklady na udržování katolických kostelů a far, které jinak nemohou býti zapraveny, osadami k farnosti náležejícími podle ustanovení V. kapitoly obecního zřízení podle pravidla tak, jako jiné obecní potřeby, ale při tom jest přihlížeti k zákonnému osvobození jinověrců a dbáti i jiných snad platných ustanovení práva osobního. Podle § 36 zákona ze 7. května 1874 čís. 50 ř. z., nemá-li některá farní osada na uhrazení potřeb vlastního jmění a není-li tu jiných prostředků církevních, kterých by se k tomu mohlo užiti, jest příspěvek na zapravení jich rozepsati na farní osadníky, t. j. na všechny katolíky bydlící v tomto okrsku farním. Okruh těchto povinných byl rozšířen zákonem z 31. prosince 1894 čís. 7/95 ř. z. Těmito zákony jest derogováno ustanovení shora uvedené o rozepsání příspěvků jako přirážky podle V. kapitoly obecního zřízení, neboť místní obce vystupují tu jen jménem farní obce a nikoli jménem svým. Právě z tohoto jejich postavení jest usuzovati, že nepřisluší přednostní pořadí příspěvkům, které nemají povahu reálních daní. Přednostní pořadí nelze dovozovati ani z ustanovení dvorského dekretu ze 4. ledna 1836 čís. 113 sb. z. s. Tu jest nařízeno, že konkurenční příspěvky se vybírají úplně podle předpisů o přímých da-

ních a že požívají při soudní exekuci týchž výsad jako zeměpanské daně. Ale pod konkurenčními příspěvky podle tohoto dvorského dekretu se rozumějí dávky vybírané na úhradu nákladu vznikajícího kraji nebo obci z jejich veřejné správní činnosti (Budw. čís. 5868 A). K této správní činnosti nelze však počítati krytí potřeb pro katolickou církev a vybírání konkurenčních příspěvků církevních, jak už plyne z jejich povahy a působnosti obcí, jak o ní bylo už uvedeno.

Čís. 14570.

Částky, které vyplatily nekongruální církve a společnosti svým duchovním z paušální dotace poskytnuté jim podle § 5 zák. čís. 122/26 sb. z. a n. ze státních prostředků, nemohou býti započteny jednostranně do smluvně sjednaných platů duchovních.

(Rozh. ze dne 27. září 1935, Rv II 16/35.)

Žalobce (rabín) měl s náboženskou obcí židovskou ve F. ujednán smluvně plat, z něhož mu žalovaná odpočetla částky, jež mu vyplatila z dotace, poskytnuté jí podle § 5 zák. čís. 122/26 sb. z. a n. jakož i částky, jež žalobce obdržel přímo od státu jako náhradu cestovních výloh při vyučování náboženství, jež žalovaná se rovněž zavázala platiti žalobci ročním paušálem. Žalobě na zaplacení těchto srážek bylo vyhověno soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů :

Zákon čís. 122/26 sb. z. a n. rozeznává církve a náboženské společnosti kongruální a nekongruální (§ 1, 5). Z církví a náboženských společností, posud podle zákona organisovaných, jsou kongruálními v Čechách, na Moravě a ve Slezsku jen církve katolická a pravoslavná, t. j. řeckovýchodní (§ 1 odst. 2 vl. nařízení ze dne 17. července 1928 čís. 124 sb. z. a n.). Kdežto u církví kongruálních bývá kongrua vyplacena každému jednotlivému duchovnímu a může každý jednotlivý duchovní, jsou-li dány k tomu předpoklady § 1 a násl. cit. zákona, žádati od státu vyplacení příslušejícího mu důchodu, má se věc jinak u církví a náboženských společností zákonně uznaných, avšak nekongruálních. Podle § 5 cit. zák. náleží tu církvím (náboženským společnostem) na doplnění platů a odpočivných a zaopatřovacích požitků jejich duchovenstva paušální dotace ze státních prostředků, kterýžto zásadní nárok jest uplatniti u ministerstva školství a národní osvěty do roku ode dne účinnosti zákona. Dotace stanoví se vždy na pět let (t. zv. lustrum) předem, podle průměru posledních tří let lustru předcházejících, a podklad pro vypočtení dotace byl upraven § 5 (2, 3) cit. zák. a § 201 a násl. nařízení 124/1928 sb. z. a n.). Rozdělení dotace provedou dotyčné církve a náboženské společnosti podle svého volného uvážení (§ 199 nařízení). Z toho je zřejmo, že ani jednotlivé obce náboženské, ani jednotliví duchovní nejsou oprávněni žádati dotační sumu, nýbrž toliko náboženské